

***LATVIJAS AUGĻKOPJU
ASOCIĀCIJA***

AUGĻKOPĪBA

80. gados augļu koki un ogulāji – 30-35 tūkst. ha

90. gados samazinājums līdz 12 tūkst. ha

lemesls - stādījumu novecošana un importa produkcijas ieplūšana.

LAD dati:

2011.g. – 7 tūkst. ha ilggadīgo stādījumu

Kopraža 2010.g. – 12 tūkst. t

Kopraža 2011.g. – 9.6 tūkst. t

Platības:

Augļu koki – virs 3 tūkst. ha

Bumbieres – 140 ha

Plūmes – 105 ha

Avenes – 228 ha

Mellenes – 41 ha

Krūmčidonijas – 65 ha

Ērkšķogas – 1,5 ha

Ābeļu stādījumi – 1777 ha

Ķirši – 102 ha

Zemenes – 342 ha

Jānogas – 69 ha

Dzērvenes – 53 ha

Kazenes – 5 ha

Vietējās produkcijas nepietiekamība, kas tiek kompensēta trūkstošos augļus importējot no ārvalstīm.

Latvijā audzēto augļu, ogu realizācija notiek lielākajos lielveikalu tīklos (Maxima, Rimi, Elvi u.c.)

Izveidotas 3 RG un vairāki kooperatīvi – Ziemeļoga, VVT dārzi, Baltijas ogu kompānija, Zelta Ābele, Poceris, Kurzemes dārzi.

Problēma: nodokļi, finanses

- PVN likmes un darba spēka nodokļa atšķirība ar pārējām ES valstīm. Rezultāts – Latvijas augļkopis nekonkurētspējīgs pārējo ES valstu vidū (it sevišķi Polija).
- Augļkopju finanses ir ierobežotas, kas rada grūtības iekļauties investīciju projektos (dārzu stādījumu ierīkošana, noliktavas, speciālās dārzu tehnikas iegāde utt.).
- Sadarbības un kooperācijas trūkums.
- Pārpircēju ievestā produkcija tiek Latvijā tirgota kā pašmāju ražojums, nemaksājot nodokļus.
- Nevienmērīga VPM sadale Eiropas Savienībā.

Problēma: sociālie faktori

- Strauji mazinās iedzīvotāju vēlme palikt laukos un emigrācija.
- Iedzīvotāju vecuma robežas strauja palielināšanās, no kā izriet darbaspēka mazināšanās.
- Sakarā ar noteikumiem par pabalstu zaudēšanu, dažādu atbalstu saņēmēji nevēlās, lai tiktu oficiāli noformēti kā darba ņēmēji sezonālos darbos.
- Lauku infrastruktūras trūkums (ceļi, internets, satiksme) attur gados jaunu cilvēku palikšanu un saimniekošanu laukos.

Problēma: pieredze, izglītība

- Nav iespējams apgūt speciālās zināšanas (agrotehnika, augļu fizioloģiju u.c.).
- Buldura dārzkopības vidusskolā vēl joprojām nav augļkopju grupa.
- Pieredzējušu augļkopju vecuma robežas palielināšanās.
- Nav pieredzējušu un augļkopību pārzinošu konsultantu Latvijas novados.

2013.gada darbi

- Finanšu ministrijai jāsamazina PVN līdz 5%, lai Latvijas augļkopis būtu līdzvērtīgā situācijā ar lielāko konkurentu – Poliju.
- Finanšu ministrijai jāpieņem lēmums par tirgos importētās produkcijas nodokļa iekasēšanu no 1. lata.
- Labklājības ministrijai jādefinē ražas vācēju roku darba attiecības ar uzņēmēju kā atšķirīgas no pārējām darba attiecībām un jāsamazina darba spēka izmaksas.
- Jāpieņem lēmums, ka visu veidu pabalsta saņēmēji ir tiesīgi būt ražas novākšanas darba attiecībās, neietekmējot to pabalstu saņemšanu pēc ražas novākšanas beigām.
- Jāsamazina tiešmaksājumu starpība ES valstīs.
- Jāmaina noteikumi par bērnu un jauniešu nodarbinātību īslaicīgos lauku sezonas darbos.

- Jāveicina iedzīvotāju atgriešanās laukos.
- Jāveido jauni kvalificēti speciālisti, atjaunojot agrākās izstrādes un ieviešot inovatīvas izglītības metodes, kas ļautu studentiem iegūt kvalitatīvas, pilnvērtīgas un starptautiski konkurētspējīgas zināšanas augļkopības nozarē.
- Mūžizglītības programmā jāiekļauj augļkopības nozare.
- Īpaši jāatbalsta kultūras, ko spēj izaudzēt vietējie ražotāji, kuru trūkums pašlaik tiek aizstāts ar importu.
- Balstoties uz pieprasījumu un eksporta iespējām, jāpalielina augļkoku un ogulāju, īpaši dzērveņu, stādījumu platības (problēmas ar īpašuma tiesībām purvu nomas zemēs).
- Sadarbībā ar masu medijiem un izglītības iestādēm aktīvi jāpopularizē veselīga uztura nozīme ikdienā, uzsverot augļu lietošanas nepieciešamību.
- LAA jātrupina projekts „Augļi veselībai”.

Paldies par
uzmanību!